

సూర్యబాట రహంతుల్లా

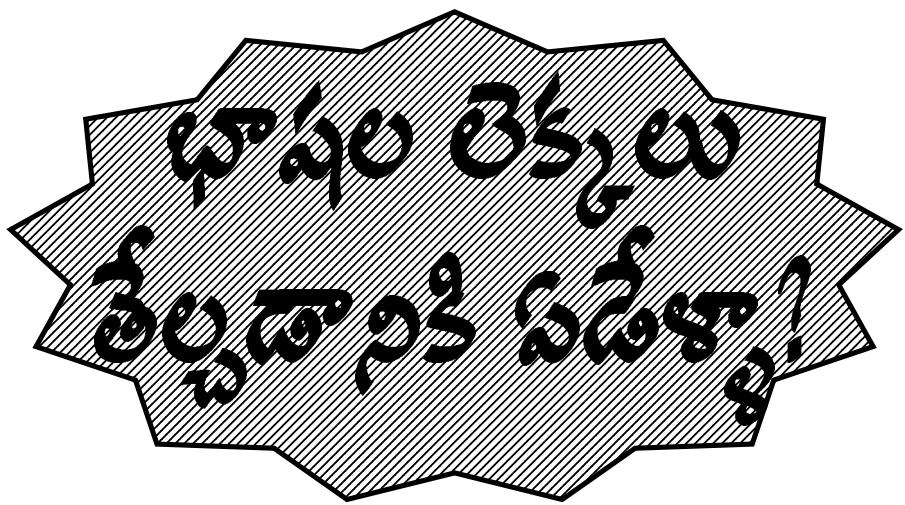
2001 జనాభా లెక్కలు శ్వార్తయి నప్పటినుండి ఏ భాష మాట్లాడేవాళ్ళు ఎంతమంది ఉన్నారో కనుక్కుండామని భాషల లెక్కలకోసం విశ్వాప్రయత్నం చేశాను. శ్రామికులు, వికలాంగులు, మతస్థులు, బాలులు.... ఇలా అన్నీ అందుబాటులోకి తెచ్చారు గానీ భాషల సమాచారం విడుదల చేయలేదు.

2008లో అంటే ఏడెళ్ళ తరువాత మాత్రమే భాషల జనాభా విడుదల చేశారు. సాంకేతిక పరిజ్ఞానం, కంప్యూటర్ టీఎచ్ వాడకం బాగా పెరిగిన తరువాత కూడా జనాభా లెక్కల విడుదలలో జాప్యం తగ్గలేదు.

1991 జనాభా లెక్కల ప్రకారం 18 షైడ్యూల్డ్ భాషలు సంస్కృతం కంటే ఎక్కువ ప్రజలు మాట్లాడే 45 షైడ్యూల్ లేతర భాషల వివరాలు 26.9.2003 నాటి గెటురాయిలో ఇచ్చాను. జప్పుడు 2001 జనాభా లెక్కల ప్రకారం షైడ్యూల్డ్ భాషలు 22కు పెరిగాయి.

సంస్కృత భాషస్తుల సంఖ్య 14,135ను పడిపోయింది. సంస్కృత భాషస్తుల కంటే ఎక్కువగా మాట్లాడే షైడ్యూల్ లేతర భాషల సంఖ్య 96కు పెరిగింది. ఆ వివరాలు క్రింది 3పట్టికల్లో ఇస్తున్నాను. చూడండి.

1. దేశంలోని వివిధ రాష్ట్రాల్లో తెలుగు జనాభా
2. 1971 నుండి 2001 వరకు షైడ్యూల్డ్ భాషల జనాభా
3. 100 షైడ్యూల్ లేతర భాషల జనాభా

2001 జనాభా లెక్కల ప్రకారం తెలుగు ప్రజలు భారతదేశంలో ఎక్కడక్కడ ఎంత మంది ఉన్నారో చూడండి.

సం. రాష్ట్రం	తెలుగు జనం
1. లక్ష్మీప్పు	28
2. మిజోం	228
3. డామన్ & డయూ	298
4. సిక్కిం	340
5. మేఘాలయ	560
6. దాద్ర, నాగరహావేరీ	607
7. మణిపూర్	699
8. హిమాచల్ ప్రదేశ్	1,176
9. నాగాలాండ్	1,286
10. బీహార్	1,378
11. చండీఘర్	1,380
12. అరుణాచల్ ప్రదేశ్	1,573
13. ఉత్తరాంధర్	1,882
14. త్రిపుర	3,812
15. హర్యానా	6,248
16. పంజాబ్	7,296
17. జమ్ము & కశ్మీర్	7,509
18. ఉత్తరప్రదేశ్	7,645
19. రాజస్థాన్	8,467
20. గోవా	11,926

21. మధ్యప్రదేశ్	26,602
22. అస్సాం	27,463
23. ధిల్లీ	28,067
24. జార్జండ్	35,957
25. అండమాన్ నికోబార్ ద్వీపులు	45,631
26. కేరణ	48,633
27. పాండిచ్చేరి	50,908
28. గుజరాత్	68,743
29. చత్తీస్ గుండ్	1,48,131
30. పంజిమబెంగాల్	2,08,769
31. ఒరిస్సా	7,12,614
32. మహారాష్ట్ర	14,05,958
33. తమిళనాడు	35,27,594
34. కర్ణాటక	36,98,657
35. అంధ్రప్రదేశ్	6,39,04,791
ఇండియా మొత్తం	7,40,02,856

2001 జనాభా లెక్కల ప్రకారం సంస్కృతం మాట్లాడేవాళ్ళు 14,135 మంది మాత్రమే. అయితే అంతకంటే ఎక్కువగా మాట్లాడే భాషల జనాభా ఎంతెంత ఉందో చూడండి.

ఇవన్నీ షైడ్యూల్డ్ భాషలు కావు

క్ర	భాష	జనాభా
1.	బిలి/బిలోడి	95,82,957

2. గోండి	27,13,790	37. డిమాసా	1,11,961	72. కోర్య	34,586
3. ఖందేషి	20,75,258	38. లడబీ	1,04,618	73. షివా	34,390
4. కురుక్/బరాన్	17,51,489	39. సీమా	1,03,529	74. లియాంగ్‌మి	34,232
5. తులు	17,22,768	40. కబూయి	94,758	75. జెమి	34,110
6. కాశి	11,28,575	41. లాండా	92,234	76. మిష్ట్రు	33,955
7. ముందారి	10,61,352	42. యుంచంగ్రీ	92,144	77. నాట్టీ	32,957
8. హో	10,42,724	43. టిబెటన్	85,278	78. కోచ్	31,119
9. కుయ్సు	9,16,222	44. సాంగ్రాం	84,273	79. మోఫ్సు	30,639
10. గర్చు	8,89,479	45. చక్కూ/ చోక్రి	83,560	80. నికోబారిసీ	28,784
11. త్రిపురి	8,54,023	46. హమర్	83,404	81. డియోరి	27,960
12. యించాయి/మిజ్సో	6,74,756	47. భోటియా	81,012	82. లాలుంగ్	27,072
13. హలబి	5,93,443	48. బిష్టుపూరియా	77,545	83. గడబా	26,262
14. కొర్కూ	5,74,481	49. కిన్నారి	65,097	84. పావి	24,965
15. మిరి/ మిషింగ్	5,51,224	50. షైటీ	64,100	85. జాంగ్	23,708
16. ముందా	4,69,357	51. చాంగ్	62,408	86. అనల్	23,191
17. కర్పు/మికిర్	4,19,534	52. జెలియాంగ్	61,547	87. లపోలి	22,646
18. కోయా	3,62,070	53. రెంగ్యూ	61,345	88. మారింగ్	22,326
19. ఆవో	2,61,387	54. కొండా	56,262	89. జో	20,857
20. సవర	2,52,519	55. మోన్సు	55,876	90. బాల్టి	20,053
21. కొన్యాక్	2,48,109	56. కుకి	52,873	91. షెర్పు	18,342
22. భారియా	2,39,608	57. అరబిక్/ అరిపు	51,728	92. తమాంగ్	17,494
23. ఇంగ్రీష్	2,26,449	58. పార్టీ	51,216	93. పోఖురీ	16,744
24. మాల్టు	2,24,926	59. లెప్చూ	50,629	94. కోం	14,673
25. నీస్సీ/ డాప్స్	2,11,485	60. వాన్స్	49,072	95. గౌంట్రీ	14,500
26. అడి	1,98,462	61. భూమిజ్	47,443	96. రాయ్	14,378
27. థాడ్రో	1,90,595	62. కోడా/కోరా	43,030	పదిలక్కలకంటే ఎక్కువ మంది మాట్లాడే 'బిలి' నుండి 'హో' వరకు ఉన్న మొదటి 8 భాషల్లు షెడ్యూల్ట్ భాషల జాబితాలో చేరుపచ్చ.	
28. లోతా	1,70,001	63. ఫీజా	40,678	సంస్కృతం కంటే తక్కువమంది మాట్లాడే భాషలు 4 మాత్రమే.	
29. కుగీ/ కొడగు	1,66,187	64. తంగ్నా	40,086	1. పెరిసన్	11,688
30. రాభా	1,64,770	65. షైఫెరి	39,673	2. చాకేసాంగ్	11,415
31. తంగ్కుబుల్	1,42,035	66. జటాపు	39,331	3. ఆవ్గని/ కాబూలి/పాస్టో	11,086
32. కిసాన్	1,41,088	67. హలాం	38,275	4. సిమ్టి	10,225
33. అంగమి	1,32,225	68. కీయాంనుంగ్న	37,755		
34. ఫోం	1,22,508	69. మారాం	37,340		
35. కొలామి	1,21,855	70. లింబు	37,265		
36. ఫోండ్/ కోండ్	1,18,597	71. లఫీర్	34,751		

1971 నుండి 2001 వరకు షైడ్యూల్ భాషల జనాభా

మాతృభాష	జనాభా				శాతం			
	1971	1981	1991	2001	1971	1981	1991	2001
1. హిందీ	20,27,67,971	25,77,49,009	32,95,18,087	42,20,48,642	36.99	38.74	39.29	41.03
2. బెంగాలీ	4,47,92,312	5,12,98,319	6,95,95,738	8,33,69,769	8.17	7.71	8.30	8.11
3. తెలుగు	4,47,56,923	5,06,24,611	6,60,17,615	7,40,02,856	8.16	7.61	7.87	7.19
4. మరాటీ	4,17,65,190	4,94,52,922	6,24,81,681	7,19,36,894	7.62	7.43	7.45	6.99
5. తమిళం	3,76,90,106	--	5,30,06,368	6,07,93,814	6.88	--	6.32	5.91
6. ఉర్దూ	2,86,20,895	3,49,41,435	4,34,06,932	5,15,36,111	5.22	5.25	5.18	5.01
7. గుజరాతి	2,58,65,012	3,30,63,267	4,06,73,814	4,60,91,617	4.72	4.97	4.85	4.48
8. కన్నడం	2,17,10,649	2,56,97,146	3,27,53,676	3,79,24,011	3.96	3.86	3.62	3.21
9. మధయాఖం	2,19,38,760	2,57,00,705	3,03,77,176	3,30,66,392	4.00	3.86	3.91	3.69
10. ఒరియా	1,98,63,198	2,57,00,705	3,03,77,176	3,30,17,446	3.62	3.46	3.35	3.21
11. పంజాబి	1,41,08,443	1,96,11,199	2,33,78,744	2,91,02,477	2.57	2.95	2.79	2.83
12. అస్సమీ	89,59,558	--	1,30,79,696	1,31,68,484	1.63	--	1.56	1.28
13. మైదిలి	61,30,026	75,22,265	77,66,921	1,21,79,122	1.12	1.13	0.93	1.18
14. సంతాలీ	37,86,899	43,32,511	52,16,325	64,69,600	0.69	0.65	0.62	0.63
15. కాశ్మీరీ	24,95,487	31,76,975	--	55,27,698	0.46	0.48	--	0.54
16. నేపాలీ	14,19,835	13,60,636	20,76,645	28,71,749	0.26	0.20	0.25	0.28
17. సింధీ	16,76,875	20,44,389	21,22,848	25,35,485	0.31	0.31	0.25	0.25
18. కొంకణీ	15,08,432	15,70,108	17,60,607	24,89,015	0.28	0.24	0.21	0.24
19. డోగ్రీ	12,99,143	15,30,616	--	22,82,589	0.24	0.23	--	0.24
20. మణిషురి	7,91,714	9,01,407	12,70,216	14,66,705	0.14	0.14	0.15	0.14
21. బోడో	5,56,576	--	12,21,881	13,50,478	0.10	--	0.15	0.13
22. సంస్కృతం	2,212	6,106	49,736	14,135	--	--	0.01	--
షైడ్యూల్ భాషల మొత్తం జనాభా								
	54,81,59,652	66,52,87,849	83,85,83,988	1,02,06,10,328	97.14	89.23	97.05	96.56
మిగతా నాన్‌షైడ్యూల్ భాషల మొత్తం జనాభా								
	1,61,38,940	1,98,96,843	77,18,700	10,92,55,826	2.86	10.77	2.95	3.44
భారతదేశం మొత్తం జనాభా								
	56,42,98,592	68,51,84,692	84,63,02,688	1,12,98,66,154	100.00	100.00	100.00	100.00

హిందీ, ఇంగ్లీషు, పంజాబి, మైదిలి, కాశ్మీరీ, నేపాలీ, బోడో భాషల శాతం పెరిగితే, మిగతా భాషల శాతం తగ్గింది.